

Сумський державний університет

**ОСОБИСТІТЬ, СУСПІЛЬСТВО, ДЕРЖАВА:
ПРОБЛЕМИ МИНУЛОГО І СЬОГОДЕННЯ**

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
У двох частинах
Частина 2
(Суми, 18 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Дячкова Є., студ. гр. ЕК-51
наук. керівник – к.і.н., доц. *В.А. Нестеренко*

Дитячі спогади про війну*

Друга світова війна – кривава сторінка історії, яка не оминула й Україну. Тисячі життів було загублено, мільйони доль зламані. Читаючи про це на сторінках книг, важко осягнути тяжкість тих подій, але досить поспілкуватися із людиною, яка бачила все своїми очима – і розумієш, як важливо зробити все можливе, щоб не допустити цього знову.

Ляшенко Віра Іванівна народилася 15 лютого 1935 р. в селі Глибне Краснопільського району Сумської області. Закінчила сім класів Глиб'янської школи, потім пішла працювати на каучуковий завод. Батьки були колхозниками. У Віри Іванівни було сім братів і шість сестер, лише п'ять із них пережили Голодомор 1932-33 рр. До війни у родини було 30 соток землі, хазяйство було, на той час, невеликим: корова, кінь, гуси та поросята.

Про голодомор вона не знала, а батьки про це майже не розказували. Про війну дізналися лише тоді, коли взяли Суми і почався обстріл. Звістку про війну сприйняли зі страхом, війна стала своєрідною точкою відліку, коли мирне, спокійне життя залишилося лише спогадом. Про події на фронті дізнаватися було ніяк, радіо не було, плітки не доходили. На фронт пішли батько і три брати, але батька не прийняли через вік. Один із братів Віри Іванівни з війни не повернувся.

* Робота здійснена в рамках виконання фундаментального дослідження № 0115U000677 «Історичний розвиток порубіжжя Північно-Східної України як засіб конструювання загальнонаціональної моделі історичної пам'яті».

Віра Іванівна знаходилася на окупованій території, на той час вона навчалася у школі. З німцями стикалися часто, вони жили в хатах у селян. Хоча їх і боялися, але до людей вони ставилися нормально, однак «пили» часто. Прості солдати рідко проявляли агресію, зі слів Віри Іванівни, цитую: «Брали нас, малих, на руки, і з плачем показували фотографії своїх дітей, дуже сумували за ними»

Місцеві поліцаї часом знущалися з людей – прив'язували до запряжених кіньми саней і тягли.

Хоча новини з фронту отримувати було ніяк, але про партизанів знали, поруч був ліс. З її слів: «Спати лягаш – руські, прокидаєшся – німці». Багато чули про Чапаєва, Ковпака та його сина.

Звістку про визволення і повернення Червоної армії сприйняли з радістю, з надією на краще майбутнє.

Після війни родині Віри Іванівни жилося дуже важко, було голодовка, хазяйства не було, доводилося рвати кропиву і пекти з неї хліб, їли мерзлу картоплю, саме так і виживали.

В подальшому доля Віри Іванівни склалася так, що вона познайомилася з своїм чоловіком на заводі й після одруження переїхали в село Новоселиця Сумського району. Зараз в неї два сини, які самі вже стали дідами, а про війну вона згадує неохоче.